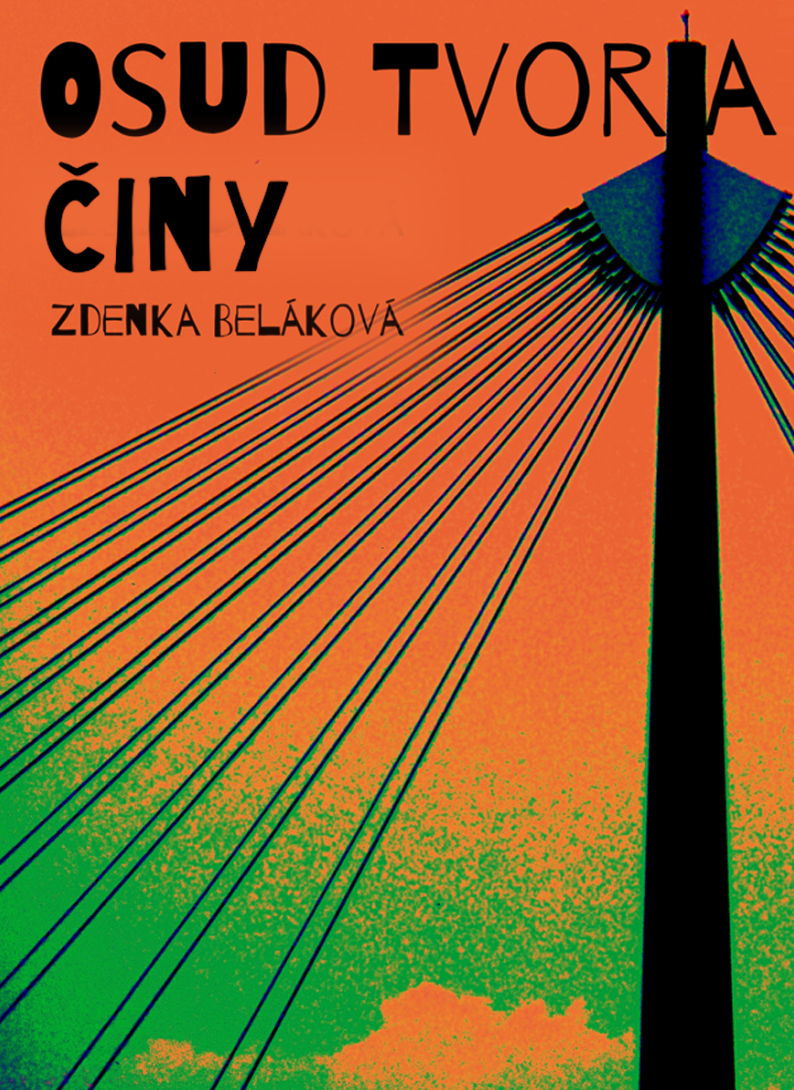

OSUD TVORBA ČINY

ZDENKA BELÁKOVÁ

OSUD TVORIA ČINY

Zdenka Beláková

OSUD TVORIA ČINY

Zdenka Beláková

Text © 2018, Zdenka Beláková

Grafická úprava a sazba © 2017, Lukáš Vik

Obálka © 2018, Zdenka Beláková

1. vydání © 2018, [Lukáš Vik - E-knihy hned](#)

ISBN ePub formátu: 978-80-7536-222-3 (ePub)

ISBN mobi formátu: 978-80-7536-223-0 (mobi)

ISBN PDF formátu: 978-80-7536-224-7 (PDF)

Konverze do elektronických formátů:

webdesignér Lukáš Vik

<http://www.lukasvik.cz>

Úvod

„Čo si to navarila?“ pohrdavo a s patričnou dávkou nechuti v hlase sa spýtal Roman. „To sa naozaj nikdy nenaučíš variť ako moja mama?“

„Už zase začínaš? Chlapci majú tvarohové rezance radi,“ rozpačito sa ohradila Dana. „Ustavične sa ti niečo nepáči.“ A radšej odišla z kuchyne, aby predišla ďalšej hádke. Koľko ich už doteraz bolo? To nejde ani spočítať. A väčšinou len pre malichernosti. Vlastne nie, nie, oni dvaja sú úplne odlišní a nikdy nenájdu spoločnú reč. Túto skutočnosť si uvedomovala čoraz naliehavejšie a čoraz častejšie. Len ešte stále nedokázala urobiť rozhodný krok pre zmenu vo vlastnom živote.

Usadila sa k svojim dvom synom do obývačky a vzala do rúk pletenie. Po očku sledovala komediálny príbeh, na ktorom sa Peťo s Tomášom zabávali. Sú jej jedinou radosťou. Bola im mamou, priateľom aj radcom. Oni traja tvorili ozajstnú rodinu. Romanova neustála nespokojnosť a kritika vnášajú do domu len ponurú atmosféru. Praktizovali len akýsi zabehnutý spôsob života, ktorý nikomu neprinášal uspokojenie. Neprestajne sa samej seba pýtala, prečo nedokáže ukončiť toto nezmyselné manželstvo. Nikdy nebola do neho naozaj zamilovaná, len si to vo svojej naivnej mladosti myslela a tvrdo na to doplatila.

Spomenula si na ich svadobný deň. Necítila sa povznesene ako princezná, brala to len ako prirodzené vyústenie dlhšieho vzťahu. Dokonca sa na druhý deň pohrávala s myšlienkou, že by ten sobáš mala zrušiť. Ale vzápätí takú absurdnosť zavrhla. Bolo by to proti vtedajším spoločenským normám a zvyklostiam. A preto vyšla v ústrety životu po jeho boku. Od vtedy ubehli dlhé roky a vyhládka na zlepšenie sa načisto vytratila. To vedela určite. Zostali jej len sny a túžby, ktoré si každý večer pri zaspávaní predstavovala a verila, že v blízkej budúcnosti sa stanú realitou.

1.

„Danka, mám pre teba prekvapenie!“ kričal rozradosťene Martin už od dverí. „Nože, kde si?“

Dana vyšla z kuchyne a privítala sa so svojim partnerom. Ten, nedbajúc na jej zamúčené ruky, ju vrúčne objal.

„Moja zlatá, tak dnes som bol v útulku a hádaj, koho som tam našiel?“ Nečakal na odpoveď a vzápätí pokračoval: „Nádhernú malú labradorku. Má asi rok a hneď mi padla do oka tak, ako ty. Skrátka láska na prvá pohľad.“

Dane sa rozžiarila tvár a opätovala Martinovo objatie. „Privezieme si ju dnes aj domov? Mám v kuchyni ešte nedokončenú prácu, ale sa poponáhľam a o dvadsať minút môžeme ísť.“

„So zamestnankyňou som sa dohodol až na tretiu hodinu. Takže si bez chvatu dokonči čo potrebuješ a stíhame sa aj najesť.“

Dana sa nevedela dočkať, kedy už uvidí malé psíča. Zručne vykrajovala cesto, ktoré plnila slivkovým lekvárom. O chvíľu stáli na stole voňavé parené buchty posypané kakaom. Odkedy chlapi dospeli a viedli samostatný život, nemala žiadneho bezbranného maznáčika, dumala. Silné materinské sklony nemohla praktikovať na Martinovi a ani nechcela

a vnúčať sa asi tak skoro nedočká. Vlastne mohla a určite by tomu bol rád. Ale muži si prílišnú starostlivosť po čase prestanú vážiť a všetko začnú brať ako samozrejmosť. Vie o tom svoje a rovnakú chybu nemienila opakovať. Peťo, aj Tomáš mali vážne známosti, ale na potomstvo sa zatiaľ ani jeden neodhodlal. Martin deti nemal, preto sa obidvaja zhodli, že malý uštekanček by im spestril život. A boli by nútení ísť za každého počasia na prechádzky a tým prekonať nutkavú lenivosť.

*

„Dobrý deň, tak sme si prišli po tú labradoriu slečnu,“ zahlásil Martin zamestnankyni v útulku.

„Dobrý deň, krásavica vás už čaká. Vybavíme nejaké formality a môžete si ju vziať.“

„Ešte ju idem ukázať mojej žene, dobre?“

„Samozrejme, nech sa páči, ja zatiaľ všetko pripravím.“

Dana bola v útulku prvýkrát a mala z toho stiesnený pocit. Nešťastný údel zvierat ju vždy rozcíti. Ako malá, túžila byť zverolekárkou, ale osud ju nakoniec zavial inam. Ony sa nedokážu brániť voči ľudskej presile. Ich životy sa stali závislými od nášho prístupu. Bolo by načase, aby sa ľudstvo nad sebou zamyslelo a rolu predátora prehodnotilo. Nakoniec

zostane človek na planéte ako jediný živý tvor. Zabíjanie je balené do tak príjemného konzumu, bez ktorého nedokážeme žiť. Ich telá nám slúžia ako jedlo, výrobky alebo len pre zábavu. Aj preto je už roky vegetariánkou. Vlastne prirodzene ňou bola už od detstva, lebo mäsové pokrmy ako lahôdku nikdy nepociťovala. Samozrejme, že „ľudskí mäsožravci“ by ihneď oponovali, že to je ich údel, akýsi zákon silnejšieho. Ale za akú cenu. Hromadné chovy sú súčasťou spotrebnej spoločnosti a ľudia sa ani nezamyslia, čím si tie zvieratá musia prejsť, pokiaľ sa stanú obedným menu. Agresia vyvoláva agresiu a potom sa niet čomu čudovať, že spravodajské šoty sú plné zabíjania, vykorisťovania a nenávisti. Možno by stačilo vymeniť si na týždeň role a mnohí by pochopili.

Teraz si prezerala koterce plné zvierat, tie očká, ktoré sa pýtajú von. Zovrelo ju pri srdci, najradšej by ich vypustila niekde na lúku vyšantit' sa. Nevinné tvory, ktoré netušia, prečo sú celé dni zatvorené. A zrazu ju zbadala, ňufáčik mala vystrčený cez pletivo, akoby vetrila lepší zajtrajšok. Keď sa jej Dana prihovorila, začala vrtieť chvostíkom, ani čoby to bola vrtuľa. Martin noblesne pristúpil ku koterцу a obe predstavil: „Toto je žena môjho srdca, Danka a toto je naša spoločná láska, Amina.“ Dana sa srdečne rozosmiála a poslala Martina vybaviť papiere, nech už idú rýchlo domov.

Takéto niečo by s Romanom nikdy nezažila. Bol nevrly a nemal rád zvieratá, leda tak mŕtve na pekáči. Nechcel dovoliť chlapcom ani škrečka. Vraj mu nebude po dome pobehovať myš. Tak ostalo len pri čítaní knižiek o zvieratkách. Záležalo jej, aby z nich vyrástli citliví empatickí ľudia, ktorí si vážia prírodu a všetky živé tvory. Dnes sa Peťovi po byte prechádza kocúr a Tomáš má dvojročného psíka. Len keby sa odhodlali z taniera celkom vylúčiť aj tie ostatné zvieratká. Spoločnosť ich nazvala hospodárske, ako keby boli synonymom pre menejcenné, pritom sú inteligentné a citlivé.

2.

„Ešte potrebujem dobrovoľného dohliadača na piatkové vystúpenie kúzelníka,“ oznámila Dana pred záverom schôdze. Zrakom prešla po malom kolektíve. „Nikto? Čo keby som tým poverila teba, Zuzka?“

„Dobre, pani vedúca.“

„Vidím, že nadšená nie si, ale niekto musí Agneške pomôcť.“

„Okej, ved' ja nič.“

„Z mojej strany je to všetko. Ak na mňa už nikto nič nemá, môžeme sa rozísť. Želám vám príjemný deň,“ popriala svojim spolupracovníkom a išla zavolať Martinovi.

„Ahoj zlatko, no ako sa máte?“

„Boli sme na dlhej prechádzke v parku a učil som ju kráčať na vôdzke. Veľmi sa jej to nepáčilo, ale poriadok musí byť.“

„Správne, len to nepreháňaj, aby to nechápala ako trest.“

„Okej, veliteľka svorky, čau.“

„Čau.“ Dana sa pousmiala nad tou hodnotou, ktorou ju Martin poctil. Vždy ju dokáže niečím rozveseliť. Vraj veliteľka svorky, kde na to prišiel. Zrazu

začula klopkanie na dvere. „Prosím.“ Medzi dverami zbadala Zuzkinu posmutnenú tvár.

„Môžem ťa na chvíľu vyrušiť?“

„Samozrejme, pod' ďalej.“

„Dani, chcela by som ťa o niečo poprosiť. Mám taký problém a myslím, že by si mi vedela poradiť.“

„Nech sa páči, sadni si, som samé ucho.“

„Ani neviem, ako začať.“ Urobila dlhú pauzu akoby hľadala vhodné slová. „Skrátka, náhodou som našla Mirovi v počítači fotky a zamilovanú korešpondenciu s jeho bývalou. Nechápem, prečo to má doteraz uschované. Tvrdí, že ma má rád a chce mať so mnou deti.“ Zuzka sa odmlčala a hľadela Dane do tváre s očakávaním jasnej odpovede na svoje trápenie.

Dana si získala u nich v práci prívlastok akejsi súkromnej psychologičky kvôli osobitej múdrosti a diskretnosti. Spolupracovníci a známi sa jej často zdôverovali, lebo im dodávala energiu a vždy dokázala poradiť. Tvrdila, že každý problém má minimálne jedno riešenie, ale zväčša viac. Postihnutý riešenie svojho problému nevidí alebo nechce vidieť, ale našťastie sú dobrí poradcovia, ktorým neunikne možná úniková cesta. Na konci každého snaženia čaká napokon odmena.

„Ty si sa prehrabávala v jeho počítači?“ spýtala sa trochu prekvapene.

„Nie. Teda neplánovala som to, ale môj sa pokazil a chcela som kamarátke poslať blahoželanie k narodeninám. Preto som použila jeho. Napadlo mi, že by bolo dobré pridať aj nejakú fotku s kvietkami. Vieš, Miro rád fotí prírodu a má uložených množstvo obrázkov. A vtedy som objavila tú záložku.“

Dana súcitne pozorovala priateľku. Musela utrpieť šok pri tom nečakanom objave. „Ako dlho ste už spolu?“

„Štvrtý rok.“ Zuzka nečakala na Danin názor a vzápätí pokračovala: „A ešte k tomu som videla, že jej dátum je týždeň starý, tak si to musel čítať alebo zoraďovať alebo čo ja viem čo. Už pred tým sa mi zdalo, že sa nejako dlho zaoberá fotkami a keď som išla okolo neho, tak okamžite preklikol na inú stránku. Nevenovala som tomu pozornosť, až včerajším nálezom mi jeho počínanie dáva vysvetlenie. Myslíš, že ho stále mátoží a ja som len náhrada?“

„Zuzi, určite to tebou otriaslo. Lenže muži sú jednoducho samci a svoje úlovky si radi ponechávajú. Akoby si tým zvyšovali ego. Oni sú iní ako my. A možno si vás len porovnával, aby si utvrdil, že si už našiel tú pravú. Ťažko povedať, čo mu víri v hlave.“

„Prečo to len nevymazal? Neuvedomuje si, že ma tým môže hlboko raniť?“ Zuzka pokračovala akoby ani Danu nepočúvala.

„Zuzka, máš dve možnosti. Buď sa ho rovno na to spýtaš alebo to vypustíš z hlavy.“

„Ako sa ho môžem spýtať? Myslel by si, že ho kontrolujem a začal by ma nenávidieť.“

„Ak je inteligentný, tak to pochopí, ak nie, tak ťa nie je hodný. Keď ťa skutočne ľúbi a uvidí, že ťa to trápi, tak nebude mať problém to odstrániť.“

„A možno má takých záložiek viac. Možno ich dookola prezerá, aby sa utvrdil aký je borec.“

„Zuzka,“ dôrazne oslovila svoju kolegyňu. „Nemaj čerta na stenu. Spýtaj sa ho a budeš hneď a zaraz vedieť, na čom si.“ Chvíľu sústredene hľadela na svoju kolegyňu. „Alebo to nechceš vedieť? Radšej sa budeš trápiť a dúfať, že ťa to časom prejde?“

Zuzka pozrela smutným pohľadom na Danu. Vedela, že má pravdu. Ak to nevyrieši, bude ju to hľadať a jej vzťah pôjde dolu vodou. Neustále ju budú znepokojovať tie zamilované slová, ktoré čítala. Aj tie fotky, na ktorých videla ženu držiaca sa s Mirom v náručí. Dokonca tam mal aj zopár jej aktov. „Dobre, Danko, máš pravdu, skúsím sa ho na to spýtať. Hop alebo trop. Ale sa bojím.“

„Čoho? Pravdy?“

„Máš pravdu, asi sa bojím odpovede, ktorú nechcem počuť.“

„Ale inak nenájdeš pokoj, to mi ver.“

„Viem. Drž mi palce a ďakujem. Radšej už idem pracovať.“

Po jej odchode si Dana spomenula na príhodu s smskami jej muža, ktorá naštartovala definitívny rozchod. Vtedy spal vo vedľajšej izbe a ozval sa jeho mobil. Chcela mu ho zaniest', ale medzitým prestal zvonit'. V poslednej chvíli zazrela na displeji rozsvietené meno. Až ju pichlo pri srdci, bolo to ženské meno uložené ako Darinka. Celá sa rozochvela. Pohodila mobil na stôl, akoby to bol horúci uhlík, ale nedokázala z neho spustiť zrak. Vnútorňý hlas ju nabádal, aby zistila aká Darinka sa snaží s jej mužom spojiť'. Zvedavosť ju premohla a roztrasenou rukou stlačila posledné volania. To meno svietilo od hora až dolu. Klikla na správy a neverila vlastným očiam. Predtucha sa potvrdila. Hlboké vyznanie lásky, bolo to odporné. Ucítala v žalúdku náhlu nevoľnosť a musela sa ísť vyvracať'. Myšlienky jej skákali jedna cez druhú. Nikdy z jeho úst nepočula také zamilované slová. Nikdy nebol k nej taký vľúdnny. A ona hlúpa sa o neho po celý čas stará, len aby nemal dôvod na kritiku. Úpenlivo rozmýšľala,

čo urobiť. Tváriť sa akoby nič alebo mu to rovno vytmaviť. Nemiluje ho, ale ešte stále je jej manžel a práve porušil pravidlo korektného spolunažívania. Ponížil ju a ona sa musí rozhodnúť. Teraz by bola najvhodnejšia chvíľa na rozvod, pomyslela si. Ale si nebola istá, či je na tento krok pripravená. Rozum velil jasne. Najlepším dôvodom býva nevera. Keby mala inú povahu a inú výchovu, tak by neváhala. Ako je možné, že si to nevšimla, dumala. Samozrejme, že nie, veď sa v dome len obchádzajú ako cudzí ľudia. Pocítila k nemu pravý nefalšovaný odpor. Práve vtedy Roman vstal a išiel do kúpeľne.

„Volala ti Darinka,“ oznámila mu vecným tónom a pri tom sledovala jeho reakciu.

Očervenel a len sucho povedal: „Aha.“

„Čo aha, viac slov k tomu nepovieš?“

Obišiel ju, akoby bola kus nábytku, zvesil vetrovku z vešiaka a už ho nebolo. Tak to sa na neho podobá, nikdy sa nestaval k problémom zoči-voči. Najľahšia cesta je únik. Neukázal sa ani do večera. Dana, Dana, ako dlho sa chceš nechať ponižovať. Sama nevieš, čo chceš. Vzchop sa, si na svet súca žena, chlapi po tebe pozerajú a ty sa roky zahadzuješ takýmto sebcom. Nech si ho Darinka má... Z myšlienok ju vyrušil Peťko vracajúci sa z tréningu.

„Ahoj mamulienka, čo máme dobré pod zub?“

„Segedínsky guláš,“ sucho odvetila.

„Mňam, ty si tá najlepšia mamička na celom svete,“ objal ju a hrnul sa k naservírovanému jedlu.

Dana so záľubou hľadela na svojho syna. Chutilo mu a popri tom jej rozprával o nejakom zážitku, ktorý poriadne nevnímala.

„Čo si taká mlkva?“

„Idem požiadať o rozvod, Peťko.“

Nachvíľu prestal jesť a len dodal: „Konečne.“

3.

Amina vycítila, že sa panička blíži a dávala to najavo pobehovaním od Martina ku dverám.

„Áno, áno, už prichádza.“

„Ahojte moji milí, vidím, že som tu veľmi vítaná. To ma naozaj teší.“

„No vitaj, naša veliteľka. Amina ťa zavetrila, keď si bola ešte niekde na ulici.“

Psík sa vrtel dookola a vyskakoval od radosti, len čo Danu zočil medzi dverami.

„Ako to môže na takú diaľku cítiť?“

„Psia intuícia.“

„Škoda, že tá ľudská zakrpatela. Mnohým nedorozumeniam a tragédiám by sme sa vyhli.“

„Aký si mala deň?“ Martin sa spýtal obligátnu otázku a dal jej pusku na ústa. Mohlo to vyzerat' ako rutina, ale Dana si to veľmi vážila. Cítila jeho nefalšovaný záujem.

„Taký bežný, žiadne sťažnosti, žiadne pochvaly. Ale aj tak by mi bodla dobrá káva. A tú veliteľku by si si mohol odpustiť.“

„Nieкто musí byť veliteľ a ty si na to ako stvorená.“

„To určite. Veliteľ a všetci na slovo poslúchajú a tu je morálka celkom povolená.“

„Až tak zlé to hádam nie je. Nech sa páči kávička a kúpil som ti aj obľúbené punčáky.“

„Tak to si dnes užijem dokonalú slasť,“ žartovne dodala umývajúc si ruky. „Juj, ako rozvoníava. Už sa mi zbiehajú slinky na tú dobrotu. A ty čo, zlatko, ako si trávil deň?“

„Boli sme na prechádzke a potom som išiel učiť tú mladú študentku, čo sa pripravuje na prijímačky. Musím uznať, že angličtina jej ide veľmi dobre.“

Dana si medzitým vyložila nohy na fotelu, ako to mala v obľube a usrkla si z kávy. Dlhو sa zadívala na Martina a počúvala, ako sa obširne rozhovorel o dnešnej prechádzke s Aminou. Momentálne je skúškové obdobie a preto nemusí každý deň zostať dlhšie v práci. Voľný čas môže venovať psovi a prospeje to aj jemu. Minulý rok v lete dovířil šesťdesiatku, ale je stále čiperný. Na zaslúžený odpočinok sa zatiaľ nechystá, ale treba byť pripravený aj na takú možnosť, ako zvykol hovorievať.

Osud ich spojil dokopy pred tromi rokmi. Obaja boli vtedy voľní a zahojení po predchádzajúcich vzťahoch. To je najvhodnejší čas pre budovanie pevného zväzku, lebo ani jeden partner už nemá šrámy

na duši a nenesie si v sebe žiadnu zášť a predpojatosť.

„Čo si tak ticho?“

„Dnes bola za mnou Zuzka s takým vzťahovým problémom. Vlastne to ani nie je problém, len ona to tak vidí. Našla priateľovi v počítači zamilovanú korešpondenciu a fotky s predchádzajúcou partnerkou.“

„No a? Ved' ľudia si medzi sebou zaľúbené vetičky píšú.“

„Lenže oni sú spolu už štyri roky, ale dátum na záložke bol čerstvý. Zuzka sa domnieva, že tajne na ňu myslí a pripomína si ju občasným prezeraním. A také odhalenie nie je pre ženu nič príjemné.“ Dana pokračovala v hlasnom uvažovaní: „Vy muži by ste mali najradšej svoj dvorček s niekoľkými sliepočkami. Vtedy by ste boli šťastní a hrdinovia.“ Pozrela na Martina a položartom pohrozila: „Dúfam, že ty také záložky nemáš. Minulosť je preč a spomienky sa majú uchovať už len v srdci. Taký je môj názor.“

„Danka, my muži sme iní. Radi si ponechávame svoje trofeje, aj keď už nič neznamenajú.“

„Tak takú logiku nechápem. Mali ste teda ostať žiť v tlupách a bojovať o pozíciu alfa samca. To som zvedavá, aké trofeje by ste mali v takom prípade. Vývojom sa civilizácia dostala na úroveň partnerského spoluzitia a preto by ste to mali rešpektovať....“ Zra-

zu jej v mozgu kliklo, nohy si zložila z fotelky a zvýšeným hlasom sa spýtala: „Chceš tým povedať, že aj ty sa v počítači prehrabávaš v nejakých záložkách svojich bývaliek? A k tomu, v tvojom veku!“ Amina zbadala, že niečo nie je v poriadku a postavila sa k paničke akoby na pomoc.

„Ale Dani, samozrejme, že nie. Som rád, že ťa mám. Si najlepšia a najkrajšia žena môjho života a neriskoval by som kvôli takým bláznovstvám stratiť tvoju dôveru.“

Lenže Dane už blikala kontrolka a vtedy sa prívál negatívnych myšlienok nedal zastaviť. „Nehovoríš to veľmi presvedčivo, čisté svedomie nemáš“, ešte nahnevane dodala. Dala Amine obojok a vyšli von. Decembrový vietor jej fúkal do tváre, ale nič na to nedbala. Prišli do blízkeho lesa a tam ju nechala na voľno pobežovať. Načo som vôbec začala s touto témou. Úplne ma svojim názorom rozladil. Čo to naozaj nechápu, že ženám sa také podrazy nerobia? Veď to je podobné ako podvádzanie. Takým spôsobom sa predsa vytvorí protichodné prúdenie, ktoré naruší rovnováhu vzťahu.

*

Martin zostal nehybne sedieť a potom otvoril notebook. Klikol na záložku, ktorú si uchoval pre prípad sentimentálnej nálady. Mal tam niekoľko fotiek